

VRAGENLIJST VOOR DE KANDIDAAT-COMMISSARIS**Maria Luís ALBUQUERQUE****voor Financiële Diensten****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

Ik ben econoom van opleiding. Gedurende mijn hele beroepsleven, zowel in de publieke als in de particuliere sector, heb ik vanuit meerdere invalshoeken gewerkt aan financiële kwesties. Als universitair docent gaf ik colleges macro-economie en wiskunde van de financiële markten. Ik combineerde mijn theoretische kennis met beleidservaring uit de eerste hand in het Ministerie van Financiën, bij het directoraat-generaal Schatkist, en als adviseur van de staatssecretaris van de Schatkist en Financiën. Later was ik ook verantwoordelijk voor het financiële beheer van een staatsbedrijf op het gebied van spoorweginfrastructuur, REFER. Mijn ervaring als Hoofd uitgifte en markten bij het nationale agentschap voor het beheer van de overheidsschuld heeft mij zeer bewust gemaakt van de nauwe samenhang tussen overheidsbegrotingen, marktsentiment en financiële stabiliteit. Mijn rol was onder meer het vertegenwoordigen van het agentschap voor schuldbeheer in EU-comités, namelijk het Subcomité EU-overheidsschuldmarkten en de taskforce Gecoördineerde Actie, een deskundigengroep die belast is met het bespreken van de financieringsinstrumenten van de EU om de staatsschuldencrisis het hoofd te bieden. Deze ervaringen waren van essentieel belang voor de uitdagende ambten als viceminister van de Schatkist en onderminister van Financiën – in een tijd waarin Portugal te kampen had met een acute economische en monetaire crisis. Gedurende vier en een half jaar heb ik deelgenomen aan alle vergaderingen van de Raad Ecofin en de Eurogroep en heb ik nauw samengewerkt met veel EU-instellingen, waaronder de Europese Commissie. Mijn jaren als lid van het nationale parlement hebben mijn politieke vaardigheden uitgebreid. Als parlamentslid maakte ik deel uit van de Commissie Europese aangelegenheden, waar ik heb gewerkt aan het instandhouden van nauwe banden tussen Portugal en EU-organen.

Ik combineer deze grondige ervaring in de overheidssector met een grondig inzicht in de werking van de financiële markten en de effecten van EU- en nationale regels in de praktijk, dat ik nog heb versterkt door mijn werkzaamheden bij Arrow Global, plc, een aanbieder van kredietbeheerdiensten en Morgan Stanley, een mondiale bank. Ik had ook het voorrecht om lid te worden van het Forum op hoog niveau over de kapitaalmarktenuïe, dat in 2019 door de Commissie werd opgericht. Ons verslag heeft bijgedragen aan initiatieven van de Commissie ter bevordering van de kapitaalmarktenuïe, met aanbevelingen die zeer relevant blijven voor de uitvoering van de politieke prioriteiten van voorzitter Von der Leyen.

De afgelopen 15 jaar ben ik betrokken geweest bij de belangrijke onderhandelingen en besluiten om ons de juiste instrumenten te bieden om nieuwe financiële crises en crises in de eurozone te voorkomen, zoals de totstandbrenging van de bankenuïe. Deze crises en de nasleep ervan, met hun negatieve gevolgen voor het leven en de verwachtingen van de burgers in de hele EU en hun vertrouwen in de EU-instellingen, hebben mijn geloof in het Europees project alleen maar versterkt. Ik ben er immers stellig van overtuigd dat oplossingen voor dergelijke crises alleen kunnen worden gevonden door samen te werken voor het algemeen belang. Ik ben er dan ook een groot voorstander van om een Unie op te bouwen die gebaseerd is op de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid en vooruitgang te boeken op alle gebieden waar gezamenlijk optreden betere resultaten oplevert dan uitdagingen op nationaal niveau aanpakken. Ik neem dan ook de verantwoordelijkheid om - mocht mijn

benoeming worden bevestigd - met de grootste ernst toe te treden tot de Commissie. Dit is een enorme verantwoordelijkheid, aangezien het van essentieel belang is ervoor te zorgen dat alle lidstaten, burgers en bedrijven in de hele EU inzicht krijgen in en actief deelnemen aan de versterking van de financiële capaciteit om ongelijkheden te verminderen en de welvaart te vergroten, en zo onze doelstelling om het concurrentievermogen te verbeteren, te verwezenlijken.

Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik al deze vaardigheden en competenties gebruiken om een Europese spaar- en investeringsunie te ontwikkelen die het bankwezen en de kapitaalmarkten, financiële stabiliteit en concurrentievermogen omvat, met als doel betere kansen te creëren voor burgers om hun financiële positie te verbeteren, particuliere investeringen aan te boren en de groene, digitale en sociale transitie te verwezenlijken. Ik zal ook aandacht hebben voor de uitvoering en handhaving van de regels inzake financiële diensten, met name om financiële criminaliteit te bestrijden en de EU-sancties te versterken, en zal ernaar streven onze regels waar mogelijk te vereenvoudigen om het leven van burgers en bedrijven te vergemakkelijken en alle gebieden van mijn opdrachtbrief te bestrijken.

Ik ben mij er ten eerste van bewust dat vrouwen op alle niveaus nog steeds ondervertegenwoordigd zijn. Ik ben mij er ook van bewust dat burgers, en met name jongeren en vrouwen, vaak niet over de nodige vaardigheden beschikken om hun financiën te beheren of hun weg te vinden in een steeds complexer en snel veranderend financieel ecosysteem. Ik ben ingenomen met de krachtige steun van het Europees Parlement voor gendermainstreaming en voor het voornemen dat er op alle beleidsterreinen rekening wordt gehouden met jongerenkwesties. Ik zal ook zorgen voor genderevenwicht in mijn team. Binnen mijn portefeuille – indien ik word benoemd – en in overeenstemming met mijn opdrachtbrief, wil ik me met name richten op financiële geletterdheid als een manier om beide uitdagingen aan te pakken. Ik verbind mij ertoe een jaarlijkse dialoog met jongeren te houden, waarbij de eerste al tijdens de eerste 100 dagen van mijn ambtstermijn zal worden georganiseerd. Ik zal handelen naar de letter en de geest van de gedragscode voor de leden van de Commissie en dus ook mijn openbaar beschikbare belangenverklaring bijwerken als daar iets aan verandert. Ik zal elke positie of situatie vermijden die mijn onafhankelijkheid, onpartijdigheid of beschikbaarheid als commissaris ter discussie zou kunnen stellen, en ik zal de voorzitter van de Commissie op de hoogte brengen van situaties die bij de uitoefening van mijn officiële taken tot een belangenconflict zouden kunnen leiden. Ik ben echt van mening dat verantwoordingsplicht en transparantie niet alleen een vereiste zijn, maar ook een morele verplichting, die ik gaarne zal naleven.

Ik zal de EU-Verdragen en de verplichting om altijd in het belang van de Unie te handelen, volledig eerbiedigen. Ik voel me zeer vereerd dat ik opnieuw de kans heb om het algemeen belang te dienen. Ik zal alle ervaring en deskundigheid die ik in mijn verschillende rollen heb opgedaan, gebruiken om het belang van de Unie – en alleen het belang van de Unie – te dienen.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Als ik word benoemd, zou ik mij bevoorrecht en vereerd voelen en zou het mij nederig stemmen om lid te worden van het college van commissarissen. Als lid van het college zal ik onze gemeenschappelijke beleidsagenda steunen en zal ik de politieke verantwoordelijkheid nemen voor de activiteiten binnen mijn portefeuille, onverminderd het collegialiteitsbeginsel van de Commissie. Indien ik word benoemd, zal ik mijn taken uitvoeren in volledige samenwerking met de andere leden van de Commissie, overeenkomstig de werkmethoden en in overeenstemming met de interinstitutionele meerjarige programmeringsbesluiten.

Ik verbind mij ertoe in alle stadia van zowel het beleidsvormingsproces als de politieke dialoog met het Parlement samen te werken en een relatie te onderhouden die gebaseerd is op openheid, transparantie, wederzijds vertrouwen, regelmatige verslaglegging en uitwisseling van informatie, met name om het Parlement in staat te stellen zijn democratisch toezicht doeltreffend uit te oefenen. Als ik word benoemd zal ik aandachtig luisteren naar de bezorgdheden van het Europees Parlement en met het college van commissarissen samenwerken om op de verzoeken van het Europees Parlement te antwoorden. Ik zal met name nauw samenwerken met de Commissie

economische en monetaire zaken (ECON) van het Europees Parlement als belangrijkste bevoegde commissie op mijn werkterrein. Ik zal de leden van ECON regelmatig informeren en samenwerken met andere relevante commissies, afhankelijk van het besluit van het Parlement over de bevoegde commissies, en zal deelnemen aan relevante besprekingen tijdens plenaire vergaderingen.

Evenzo zullen mijn kabinet en DG FISMA, de dienst die onder mijn verantwoordelijkheid valt als ik word benoemd, samenwerken met het Europees Parlement en de commissie ECON op basis van de beginselen van vertrouwen, transparantie, een tweerichtingsinformatiestroom en wederzijdse bijstand, aangezien volledige verantwoording ten aanzien van het Europees Parlement vereist is.

Ik ben mij er terdege van bewust dat, zowel in de beleidsdialoog als in wetgevingsinitiatieven, alleen doeltreffende en loyale samenwerking resultaten kan opleveren. Ik zal streven naar een consensus in overeenstemming met het Kaderakkoord van 2010 en het Interinstitutioneel Akkoord van 2016 over beter wetgeven. Ik zal mij ten volle inzetten voor het voornemen van de voorzitter van de Commissie om de bijzondere betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie te versterken, en ik sta paraat om persoonlijk deel te nemen aan belangrijke dialoogonderhandelingen en het actief en regelmatig bijwonen van commissievergaderingen, regelmatige en rechtstreekse informatiestroom met de voorzitter van de parlementaire commissie, beschikbaarheid voor bilaterale vergaderingen en rechtstreekse communicatie met commissieleden, alsook het verstrekken van snelle en duidelijke informatie en follow-up van de geuite standpunten, te vergemakkelijken.

Voorts verbind ik mij ertoe de Verdragen, het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven en het Kaderakkoord onverkort uit te voeren. Het Europees Parlement en de Raad zijn medewetgevers op grond van de EU-Verdragen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure, en ik zal het beginsel van gelijke behandeling voor beide instellingen eerbiedigen. Ik steun de toezegging van voorzitter Von der Leyen om het initiatiefrecht van het Europees Parlement te versterken, en de toezegging van de Commissie om aan de slag te gaan met resoluties van het Parlement.

Vragen van de Commissie economische en monetaire zaken

Kapitaalmarktenunie (KMU)

3. Wat is uw visie op de manier waarop de KMU/spaar- en investeringsunie moet worden ontwikkeld? Wat zijn de concrete stappen die u denkt te zetten en het tijdschema dat u wilt aanhouden voor deze ontwikkeling? In hoeverre wordt hierbij rekening gehouden met de specifieke aanbevelingen van de Letta-, Noyer- en Draghi-verslagen?

Een spaar- en investeringsunie (SIU) die de kapitaalmarktenunie (KMU) en de bankenunie (BU) omvat, heeft de jongste tijd terecht veel aandacht gekregen en behoort tot de prioritaire toezeggingen van de voorzitter. Ik ben blij dat algemeen wordt erkend dat de ontwikkeling van EU-kapitaalmarkten absoluut noodzakelijk in plaats van gewoon wenselijk is als we onze ambitieuze politieke doelstellingen, zoals de groene, digitale en sociale transitie, op duurzame wijze willen financieren. De politieke dynamiek die ik achter de spaar- en investeringsunie zie, kan positieve veranderingen teweegbrengen, maar alleen als zij tot concrete beleidsmaatregelen leidt.

Mijn visie is duidelijk: de spaar- en investeringsunie moet een belangrijk instrument zijn ter ondersteuning van de bredere doelstelling van de EU om het duurzame concurrentievermogen van de Unie te stimuleren en de transitie te vergemakkelijken. De spaar- en investeringsunie zal andere belangrijke EU-initiatieven, zoals de Clean Industrial Deal, aanvullen en bevorderen. De overheid kan dit niet alleen bereiken. Alle belanghebbenden, met inbegrip van de industrie en het maatschappelijk middenveld, moeten bij de hervormingen worden betrokken en hun verantwoordelijkheid nemen. De opbouw van de spaar- en investeringsunie vereist vooruitgang op een aantal werkterreinen, zodat alle lidstaten en alle belanghebbenden kunnen profiteren van sterke, geïntegreerde financiële markten en goed ontwikkelde binnenlandse markten, zodat niemand wordt achtergelaten. Zonder goed functionerende kapitaalmarkten op zowel EU- als nationaal niveau kunnen we de komende jaren niet aan onze investeringsbehoeften voldoen.

Als ik word benoemd tot commissaris, wil ik een spaar- en investeringsunie ontwikkelen die concurrentievermogen, welvaart en rechtvaardigheid voor alle burgers en bedrijven in de EU bevordert. Onze belangrijkste doelstelling moet zijn dat Europese spaargelden zo doeltreffend mogelijk worden ingezet voor de financiering van productieve en strategische investeringen, waarbij de voordelen voor burgers en bedrijven worden gemaximaliseerd. Als ik word benoemd, wil ik zowel de KMU als de BU op samenhangende wijze opbouwen, zodat de spaar- en investeringsunie de EU kan helpen een "omslagpunt" te bereiken, waarna hogere groei cijfers,

concurrentievermogen en het creëren van rijkdom aan huishoudens zelfversterkend kunnen worden. Dit vereist gezamenlijke aanhoudende inspanningen en er is geen vooraf bepaalde “aankomst”.

Ik ben van mening dat het van cruciaal belang zal zijn om banken te integreren in de spaar- en investeringsunie, aangezien zij een sleutelrol spelen bij het koppelen van spaargeld en investeringen in Europa. Ten eerste zullen banken een belangrijk deel van de spaargelden van burgers blijven aanhouden en zullen zij essentiële financiering verstrekken aan de meeste bedrijven in Europa. Ten tweede zijn sterke Europese banken die grensoverschrijdend actief zijn, noodzakelijk voor essentiële kapitaalmarktdiensten zoals notering en verhandeling. Ten derde zouden geïntegreerde bankmarkten ook bijdragen tot een efficiëntere toewijzing van middelen in de economie van de EU. Ik ben van mening dat ambitieuze resultaten in dossiers over belangrijke structurele kenmerken van de bankenunie, met name de lopende hervorming van het kader voor crisisbeheer en depositoverzekering en de oprichting van een Europees depositogarantiestelsel (EDIS), zullen bijdragen tot de verdere integratie van de banksector en de financiële stabiliteit zullen versterken. Voor vooruitgang zijn echter inzet en steun nodig op het hoogste politieke niveau in de EU, van het Europees Parlement en van de lidstaten.

Burgers moeten centraal staan in de spaar- en investeringsunie. Burgers kunnen grote winnaars zijn van de spaar- en investeringsunie en een cruciale rol spelen in het welslagen ervan. Zij moeten meer profijt trekken van de kapitaal- en bankmarkten van de EU en beter worden ondersteund bij het opbouwen van het vermogen van huishoudens. Burgers moeten hun spaargeld op de kapitaalmarkten meer kunnen laten “werken” en tegelijkertijd naar behoren worden beschermd, zodat de financiering van investeringen in de hele EU kan worden gediversifieerd en het kapitaal kan worden verschaft dat EU-bedrijven dringend nodig hebben om te concurreren, te innoveren en de groene, digitale en sociale transitie duurzaam te omarmen.

Ik ben afkomstig uit een land in de periferie van de Unie en ben mij er dan ook terdege van bewust dat de situatie en de behoeften van burgers en bedrijven op het gebied van sparen en investeren sterk verschillen van lidstaat tot lidstaat. De spaar- en investeringsunie moet functioneren voor alle lidstaten, ongeacht hun omvang, het huidige ontwikkelingsniveau van de kapitaalmarkt of de economische situatie. We moeten ons richten op de ontwikkeling van diepe en geïntegreerde kapitaalmarkten op Europees niveau, gebaseerd op sterke en goed ontwikkelde kapitaalmarkten in alle lidstaten. Daartoe moeten de lidstaten de volledige verantwoordelijkheid voor de spaar- en investeringsunie op zich nemen en zich actief inzetten om vast te stellen wat goed werkt en wat niet. Zo kunnen beste praktijken op EU-niveau worden vastgesteld en kan de ontwikkeling van de lokale markten worden ondersteund. Ik ben al lange tijd betrokken bij het KMU-project en heb een goed inzicht in wat wel en niet werkt. Als ik word benoemd, zal ik voortbouwen op eerdere inspanningen en geleerde lessen en, wat belangrijk is, rekening houden met de inbreng van alle belanghebbenden. Als zodanig zie ik dat een deel van de faciliterende maatregelen van de spaar- en investeringsunie “bottom-up” zouden kunnen zijn en als zodanig door de lidstaten worden geleid en uitgevoerd, met steun en coördinatie van de Commissie. Uw steun, geachte Parlementsleden, zal in dat verband van het grootste belang zijn.

Wat termijnen en concrete stappen betreft, zou ik, als ik word benoemd, binnen de eerste maanden na mijn amtsaanvaarding een algemene aanpak presenteren over de wijze waarop de EU, de lidstaten en de marktdeelnemers doortastend vooruitgang kunnen boeken met de spaar- en investeringsunie. In deze context en gezien het politieke momentum dat de spaar- en investeringsunie momenteel heeft, ben ik van mening dat de beleidsmaatregelen gericht moeten zijn op een beperkt aantal transformatiemaatregelen die binnen een termijn van vijf jaar kunnen worden uitgevoerd. Ik denk ook dat dit met minder regelgeving moet gebeuren dan we de afgelopen jaren hebben gezien. Initiatieven in het kader van de spaar- en investeringsunie moeten ook voorstellen omvatten om de regels te vereenvoudigen en de regeldruk te verminderen, met name voor kmo's.

Bij het uitzetten van de prioriteiten voor de spaar- en investeringsunie wil ik voortbouwen op de werkzaamheden van het Europees Parlement en de Raad, en op de recente verslagen van Enrico Letta en Mario Draghi, alsook op andere verslagen die op nationaal niveau zijn uitgebracht, met name het Noyer-verslag, en een EU-brede aanpak faciliteren. Uit deze input kwamen een aantal belangrijke kwesties naar voren, waaronder de noodzaak om de prikkels voor business angels en particuliere/publieke startkapitaalinvesteers uit te breiden, om de Europese aandelenmarkten aantrekkelijker te maken voor beursintroductions en voor ondernemingen na hun beursintroductie, om versnippering van de regelgeving op gebieden als insolventie, belastingen of financiële marktinfrastructuur te verminderen, om retailbeleggingen aan te moedigen, onder meer door het aanbieden van spaarproducten op lange termijn, om de financiële geletterdheid te versterken, om het regelgevingskader voor securitisatie te herzien of om vooruitgang te boeken in de richting van een uitgebreider en meer geïntegreerd toezicht.

Dergelijke hervormingen zijn ongetwijfeld nodig. Alvorens te beslissen wat ik wil voorstellen, wil ik, als ik word bevestigd, echter nader bekijken wat de belangrijkste problemen zijn en besprekingen met het Europees Parlement, de lidstaten en alle belanghebbenden voortzetten om onze gedeelde prioriteiten vast te stellen. Ik ben mij er bijvoorbeeld van bewust dat de diensten van de Commissie een eerste gedachtewisseling hebben georganiseerd over het in kaart brengen van belemmeringen voor de integratie van handel en transactieverwerking en voor de opschaling van beleggingsfondsen die investeren in innovatieve en groeibedrijven. Volgend jaar moet een studie worden afgerond die meer inzicht moet verschaffen in deze belemmeringen voor consolidatie. Ik ben mij er ook van bewust dat de diensten van de Commissie in oktober een openbare raadpleging zijn gestart over de wijze waarop securitisatie opnieuw kan worden opgestart. Ook op andere gebieden, zoals de verbetering van het toezichtstelsel op EU-niveau, ben ik van plan om, als ik word bevestigd, grondig overleg te plegen met alle belanghebbenden om na te gaan in hoeverre de bestaande instrumenten efficiënt worden gebruikt en of er meer structurele veranderingen nodig zijn. Als ik word benoemd tot commissaris, zullen al deze onderzoeksoefeningen en gesprekken van cruciaal belang zijn om mijn actie in de komende maanden te onderbouwen, in nauwe samenwerking met andere leden van het college en uiteindelijk om onze gemeenschappelijke doelstelling van een meer concurrerende en eerlijkere Unie te verwezenlijken.

4. Hoe wilt u de marktinfrastructuur (voor transactieverwerking) van de Unie verder ontwikkelen als basis voor verdere marktintegratie? Denkt u dat de recente herziening van de verordening Europese marktinfrastructuur (EMIR) ertoe zal leiden dat de clearingactiviteiten van in euro's luidende derivaten naar de financiële centra in de EU overgaan? Welke stappen wilt u zetten om in de Unie een eenvoudig en goedkoop spaar- en beleggingsproduct te ontwikkelen om retailconsumenten en -beleggers een passend beschermingsniveau te bieden en deelname aan de kapitaalmarkten te vergroten? Welke initiatieven wilt u ontplooiën om de financiële geletterdheid te verbeteren? Bent u van mening dat de securitisatieregels nu, of wanneer de KMU volledig is verwezenlijkt, moeten worden gewijzigd? Op welke manier zou dit de financiële stabiliteit van de Unie kunnen beïnvloeden? Bent u van plan te voorzien in een wetgevingshervorming om het systeem voor financieel toezicht inzake kapitaalmarkten aan te passen, waarbij het GTM als voorbeeld wordt genomen?

Financiële marktinfrastucturen, met inbegrip van infrastructuur die transactieverwerkingsdiensten verlenen, zijn van cruciaal belang voor de werking van de kapitaalmarkten van de EU. Zij moeten veerkrachtig, efficiënt en innovatief zijn om onze financiële markten wereldwijd concurrerend te houden. Helaas zijn er belemmeringen die de totstandbrenging van een echte eengemaakte markt voor transactieverwerkingsdiensten in de EU in de weg staan. Er is enige vooruitgang geboekt bij het wegnemen van deze belemmeringen, maar er blijven er nog veel over, zoals blijkt uit recente verslagen van deskundigen op hoog niveau.

Onlangs hebben de diensten van de Commissie een gedachtewisseling tussen relevante belanghebbenden georganiseerd over het in kaart brengen van de resterende belemmeringen voor de integratie van handels- en transactieverwerkingsdiensten. Daarnaast moet volgend jaar een studie worden afgerond die meer inzicht moet verschaffen. Aan andere gebieden die relevant zijn voor de KMU, waaronder het vennootschapsrecht en het insolventierecht, wordt gewerkt en ik zal, als ik word benoemd, met name samenwerken met de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat om ervoor te zorgen dat we allemaal in dezelfde richting gaan om bedrijven te helpen en de eengemaakte markt te ontwikkelen op een manier die consumenten en retailbeleggers op passende wijze beschermt, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de relevante regels worden gestroomlijnd en het concurrentievermogen wordt ondersteund. Voor mij is het al duidelijk dat we verder moeten werken aan het wegnemen van belemmeringen die een hinderpaal vormen voor de marktgestuurde integratie van de markt voor transactieverwerkingsdiensten.

Centrale tegenpartijen voor clearing (CTP's) spelen een sleutelrol bij het beheren van risico's op kapitaalmarkten en het bevorderen van de soepele werking ervan. Als zodanig zijn CTP's belangrijke actoren voor de totstandbrenging van een geslaagde KMU. De recente herziening van de verordening Europese marktinfrastructuur, bekend als EMIR 3, waarover het Europees Parlement en de Raad in februari van dit jaar overeenstemming hebben bereikt, vormt het kader voor het bevorderen van concurrerende en aantrekkelijke clearingmarkten in de EU, terwijl tegelijkertijd de financiële stabiliteit wordt gewaarborgd.

Hoewel het definitieve compromis dat de medewetgevers over de actieve rekening hebben bereikt, minder ambitieus is dan wat de Commissie heeft voorgesteld, zorgt het voor een evenwicht tussen een krachtiger regelgevend optreden en een marktgestuurde aanpak. Het is een eerste stap in de richting van een vermindering van de buitensporige afhankelijkheid van CTP's van wezenlijk systemisch belang uit derde landen en het beperken van de daaraan verbonden risico's. De actieve rekening, in combinatie met andere maatregelen ter verbetering van de aantrekkelijkheid en het concurrentievermogen van de clearingmarkten in de EU, moet een proces op gang brengen waarmee clearing in de EU zich verder zal ontwikkelen en de buitensporige afhankelijkheid van onze

financiële markten van bepaalde CTP's uit derde landen zal worden verminderd. EMIR 3 zal ons in staat stellen zorgvuldig na te gaan in hoeverre de combinatie van deze maatregelen de gewenste resultaten zal opleveren. Ik zou marktdeelnemers aanmoedigen om de geboden kansen optimaal te benutten en bij te dragen tot de ontwikkeling van een diepe en liquide clearingmarkt in de EU, en potentiële risico's voor onze financiële stabiliteit te beperken.

Wat een eenvoudig en goedkoop spaar- en beleggingsproduct betreft, wil ik benadrukken dat er een echte eengemaakte markt voor dergelijke producten moet worden ontwikkeld door de toegang van retailbeleggers tot dergelijke producten te vergemakkelijken en te stimuleren. Als ik word benoemd zal ik met alle belanghebbenden samenwerken om na te gaan wat de beste manier is om een evenwicht te vinden tussen alle belangen die op het spel staan. Een dergelijk resultaat moet ervoor zorgen dat retailbeleggers in staat zijn met kennis van zaken beleggingsbeslissingen te nemen, adequaat worden beschermd en een eerlijke deal krijgen wanneer zij op de kapitaalmarkten beleggen. Alleen als retailbeleggers erop kunnen vertrouwen dat de markten een fatsoenlijk rendement opleveren en aan hun voorkeuren voldoen bij het ondersteunen van bijvoorbeeld duurzame projecten, zullen zij zich gestimuleerd voelen om meer te investeren. Daarnaast zal het van het grootste belang zijn de financiële en digitale geletterdheid te verbeteren, zodat retailbeleggers weloverwogen beslissingen kunnen nemen en gewapend zijn tegen financiële fraude en oplichting. Over deze onderwerpen verwijs ik de geachte Parlementsleden ook naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 8.

Securitisatie is uiteraard belangrijk, maar het is van essentieel belang om de problemen op deze markt te begrijpen alvorens te bespreken hoe deze moeten worden aangepakt. Daarom vind ik het goed dat de diensten van de Commissie een gerichte openbare raadpleging over securitisatie hebben gelanceerd. Op basis van de resultaten daarvan zal ik, als ik word benoemd, kunnen besluiten wat de beste aanpak is, zowel wat het tijdschema als wat de inhoud van een voorstel betreft. Als blijkt dat onmiddellijk optreden nodig is, zullen we actie moeten ondernemen. Uiteraard moeten we ervoor zorgen dat geen van de acties die we ondernemen - of net niet ondernemen - de financiële stabiliteit in gevaar brengt.

Verschillen in regelgeving en toezicht belemmeren de ontwikkeling van geïntegreerde kapitaalmarkten, waardoor de kosten stijgen en het concurrentievermogen afneemt. Veel van deze verschillen kunnen ook nadelig zijn voor beleggers, die in de lidstaten met uiteenlopende beschermingsniveaus te maken kunnen krijgen. Een verbeterd toezichtstelsel op EU-niveau kan een belangrijke aanjager zijn om het volledige potentieel van onze kapitaalmarkten te verwezenlijken, door inefficiënties te verminderen, schaalvoordelen te realiseren en vertrouwen in de werking van de markten te creëren. Het zou een belangrijke rol spelen bij het verminderen van de regeldruk. Er zijn verschillende manieren om het toezicht te verbeteren. Een van de manieren is gezamenlijk toezicht op EU-niveau, waarbij één toezichthouder toezicht houdt op bepaalde marktspelers (zoals het gemeenschappelijk toezichtmechanisme in het bankwezen) in verschillende lidstaten. Een andere manier is ervoor te zorgen dat de nationale toezichthouders, die parallel opereren, beter op elkaar worden afgestemd wat hun benaderingen en resultaten betreft, en aldus gezamenlijk zorgen voor convergent toezicht. Als ik word benoemd ben ik van plan alle belanghebbenden grondig te raadplegen en in gesprek te gaan over de noodzaak om de toezichtregelingen binnen de EU te versterken. Op basis van hun input zouden opties ter verbetering van het toezichtstelsel worden beoordeeld en een passende aanpak worden voorgesteld. Als ik word benoemd, zal ik rekenen op de steun van het Europees Parlement en de lidstaten in dit proces.

Bankenunie

5. Op welke manier wilt u prioriteit geven aan de voltooiing van de bankenunie? Welke stappen wilt u, in overeenstemming met de punten in uw opdrachtbrief, met name zetten om een Europees depositoverzekeringstelsel (EDIS) op te zetten? Wat is uw plan om het probleem van consolidatie in de banksector op het niveau van de Unie aan te pakken? Denkt u onverwijld en volledig uitvoering te geven aan de normen van Bazel III?

Financiële stabiliteit is een voorwaarde voor duurzame groei en concurrentievermogen, maar volstaat op zich niet. Als minister van Financiën van Portugal was ik betrokken bij het omgaan met het faillissement van verschillende banken na de wereldwijde financiële crisis van 2008/2009. In de daaropvolgende economische crisis verloren veel mensen hun baan, hun huis, en kwamen veel bedrijven in moeilijkheden of moesten zij de deuren sluiten. Deze ervaring heeft mij geleerd dat het waarborgen van de financiële stabiliteit en het beschermen van depositanten van essentieel belang zijn om het welzijn van huishoudens en bedrijven te beschermen. De reeds ingevoerde elementen van de bankenunie hebben in hoge mate bijgedragen tot het waarborgen van de veerkracht van de banksector. Dit werd duidelijk geïllustreerd in het voorjaar van 2023, toen een aantal Amerikaanse regionale banken failliet gingen

en dat ook het geval had kunnen zijn voor Credit Suisse, terwijl de banken in de EU de daarmee gepaard gaande economische schokken en het risico van financiële besmetting goed hadden doorstaan.

Momenteel ligt de nadruk bij de ontwikkeling van de bankenunie vooral op regels en institutionele architectuur. Als ik word benoemd, wil ik burgers en bedrijven dichter bij de kern van de bankenunie brengen. Ik wil mijn actie toespitsen op wat de bankenunie voor hen kan betekenen: zo moet de depositobescherming robuust zijn, zodat bedrijven en ondernemers hun projecten kunnen ontwikkelen en onze economie kunnen laten groeien. De bankenunie moet er ook toe leiden dat banken betere en goedkopere financiële diensten verlenen, aangestuurd door daadwerkelijke grensoverschrijdende concurrentie. Spaargelden moeten zo productief mogelijk worden gebruikt in de EU en investeringen door ondernemingen moeten worden ondersteund door banken: dat moeten de uiteindelijke doelstellingen zijn van de bankenunie en de bredere Europese spaar- en investeringsunie. In dit verband kan verdere consolidatie banken in staat stellen efficiëntere bedrijfsmodellen te ontwikkelen, innovatiever te zijn, meer te investeren in informatietechnologie (IT), op de eengemaakte markt te groeien, internationaal te concurreren en door diversificatie beter bestand te worden tegen schokken. Ik hecht ook aan de diversiteit van de bancaire bedrijfsmodellen.

Om de bankenunie verder te ontwikkelen, zal ik, als ik word benoemd, de volgende prioriteiten stellen:

Ten eerste zal ik mij inspanningen om ons doeltreffende prudentiële kader in stand te houden. Uit al mijn eerdere beroepservaring neem ik mee hoe belangrijk het is om een solide en robuust prudentieel kader te hebben. De uitvoering van het bankenpakket, waarbij de laatste elementen van de Bazel III-normen in het EU-recht zijn opgenomen, is mijn uitgangspunt. De beleidslijn van de EU bestaat erin de internationaal overeengekomen normen toe te passen op alle 4 500 banken in de EU, en niet alleen op de grote internationaal actieve banken, zoals in andere rechtsgebieden het geval is. We geven banken genoeg tijd om zich aan de nieuwe regels aan te passen. Laat mij heel duidelijk zijn: we moeten de regels uitvoeren, niet terugdraaien. Maar we moeten ons ook bewust zijn van het internationale concurrentievermogen en van de mogelijke gevolgen van vertragingen en verschillen in de toepassing van normen door andere belangrijke rechtsgebieden. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik onze internationale partners aanmoedigen de overeengekomen Bazelhervormingen zo spoedig mogelijk uit te voeren om een gelijk speelveld te waarborgen. En na 15 jaar van grote bankhervormingen moeten we volgens mij pauzeren en tijd geven om het kader te verankeren, hoewel er in de toekomst nog steeds gerichte kleine bijstellingen van het kader nodig kunnen zijn.

Ten tweede zal ik, als ik word benoemd, werken aan een compromis over het kader voor crisisbeheer en depositoverzekering (CMDI) dat tot echte vooruitgang zou leiden bij het beheer van bankfaillissementen en de financiële stabiliteit zou waarborgen. Een sterker CMDI-kader moet de autoriteiten voorzien van de juiste instrumenten om falende banken van om het even welke omvang en bedrijfsmodel aan te pakken, zodat waarde behouden blijft in plaats van wordt vernietigd. Wat mij betreft, moeten de onderhandelingen over het CMDI zo spoedig mogelijk van start gaan, en als ik word benoemd tot commissaris, verbind ik mij ertoe mij in te spannen om compromissen te vinden tussen de standpunten van het Europees Parlement en de Raad die leiden tot verbeteringen in het huidige kader en die de financiële stabiliteit versterken.

Ten derde zal ik werken aan het boeken van vooruitgang met het Europees depositoverzekeringssstelsel (EDIS) om ervoor te zorgen dat alle deposanten overal binnen de bankenunie in gelijke mate worden beschermd en dat het risico dat lokale bankfaillissementen besmetting en overloopeffecten naar andere banken en andere landen kunnen veroorzaken, wordt aangepakt. Ik wil werken aan een oplossing die zowel het Europees Parlement als de Raad kunnen ondersteunen, en het Parlement kan hier erg bij helpen. De commissie ECON heeft aan het einde van de vorige zittingsperiode een interessant verslag goedgekeurd waarin elementen voor een compromis worden genoemd. Aangezien de besprekingen over het EDIS al bijna tien jaar stilliggen, moeten we ook openstaan voor verschillende opties om tot consensus te komen. De bereidheid van alle partijen in dit verband is van cruciaal belang, en als ik word benoemd tot commissaris, sta ik paraat om een akkoord te faciliteren.

Ten vierde zal ik onderzoeken hoe kan worden gekeken naar andere relevante aspecten die de afgelopen jaren in kaart zijn gebracht. We moeten nadenken over hoe ervoor kan worden gezorgd dat lokale bankdochterondernemingen in een crisis profiteren van de steun van hun in een andere lidstaat gevestigde moedermaatschappij. En we moeten kijken naar belemmeringen voor de grensoverschrijdende verlening van bankdiensten op de eengemaakte markt. Dat zijn geen eenvoudige kwesties. Maar ze zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat de bankenunie echt ten goede komt aan burgers en bedrijven in de EU en doeltreffend bijdraagt tot de totstandbrenging van onze spaar- en investeringsunie.

Als ik word benoemd, zal ik rekenen op de steun van het Europees Parlement in dit streven. In zijn jaarverslag 2023 over de bankenunie beschreef het Parlement de bankenunie als een essentiële aanvulling op de economische en monetaire unie en de eengemaakte markt. Het benadrukte het potentieel van een geïntegreerde bankenunie om de concurrentie en de keuzemogelijkheden voor consumenten op het gebied van retailbankieren te vergroten, onder meer door betere mogelijkheden voor grensoverschrijdende bankdiensten. Daarnaast werd gewezen op de voordelen van een gediversifieerde en concurrerende banksector in de EU. Ik ben het volledig eens met deze zienswijzen.

De EU mag niet dralen aangezien de concurrentiekloof met andere rechtsgebieden, zoals de Verenigde Staten, blijft toenemen. Nu is het tijd om vooruitgang te boeken op het gebied van CMDI, EDIS en alle andere dossiers die nodig zijn om de bankenunie verder te ontwikkelen.

6. Schaduwfinancieringsstructuren die momenteel buiten het toepassingsgebied van de regelgeving vallen, kunnen problemen opleveren, met name wat macroprudentiële aspecten betreft. Wat is uw mening over de samenhang tussen niet-bancaire financiële instellingen en het traditionele bankstelsel en mogelijke initiatieven in dit verband?

Niet-bancaire financiële instellingen zoals vermogensbeheerders, beleggingsfondsen, beleggingsondernemingen, pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen en in mindere mate niet-gereguleerde entiteiten, zoals family offices, staatsinvesteringsfondsen, financieringsmaatschappijen en nationale pensioenfondsen, zijn een belangrijke financieringsbron voor ondernemingen, banken en overheden, en zijn gevestigde aanbieders van financiële diensten in de Europese Unie en de rest van de wereld. Zij zijn van groot belang voor de reactie van de EU op de uitdaging van 1) het aantrekken van particulier kapitaal voor de financiering van onze beleidsprioriteiten en de digitale, groene en sociale transitie en innovatieve ondernemingen, zoals benadrukt in recente verslagen van deskundigen op hoog niveau, en 2) het verlenen van financiële diensten aan de EU-economie en de rest van de wereld.

Het forum op hoog niveau van de Commissie over de kapitaalmarktenunie, waar ik als medevoorzitter van het onderdeel over de participatie van retailklanten fungeerde, wees er in 2020 op dat een van de belangrijkste doelstellingen van de kapitaalmarktenunie erin bestaat het economisch concurrentievermogen en de groei te bevorderen door te voorzien in meer gediversifieerde financieringsbronnen voor innovatie, en aldus de productiviteit te verhogen. Niet-bancaire financiële instellingen zijn een bron van financiële diversiteit, aangezien zij voornamelijk zelf financieren en investeren via kapitaalmarkten en ook een belangrijke bron van investeringen en financiering zijn voor banken en andere particuliere en publieke sectoren.

De afgelopen jaren zijn de niet-bancaire sectoren in termen van totale financiële activa groter geworden dan de banksector. Ik ben mij er ten zeerste van bewust dat, als gevolg van stressgebeurtenissen van de afgelopen jaren, zoals de liquiditeitscrisis tijdens de COVID-19-pandemie, het financiële schandaal van Archegos of de crisis van liability driven investment-fondsen, de bezorgdheid over de financiële stabiliteit over niet-bancaire financiële instellingen is gerezen in internationale beleidsbesprekingen, met initiatieven in een aantal EU- en niet-EU-jurisdicties en internationale organisaties. Potentiële kwetsbaarheden houden verband met de paraatheid voor liquiditeitsschokken, de opbouw van buitensporige hefboomwerking, met name via financiële leningen en derivaten, en de onbekende effecten van toenemende banden tussen deze entiteiten en het traditionele bankwezen.

Ik ben van mening dat niet-bancaire financiële instellingen veerkrachtig moeten zijn om te kunnen bijdragen aan het welslagen van de spaar- en investeringsunie, wat een belangrijke prioriteit van de Commissie is in overeenstemming met de politieke richtsnoeren. Daarom verheugt het mij dat het Europees Parlement in zijn verslag over de bankenunie van 2023 ook heeft erkend dat de veerkracht van niet-bancaire financiële instellingen moet worden vergroot. Voorts benadrukte het verslag hoe belangrijk het is regelgevings- en toezichtinstrumenten te ontwikkelen om een liquiditeitscrisis en de risico's van de verwevenheid tussen banken en niet-bancaire financiële instellingen te voorkomen. Niet-bancaire financiële instellingen die op EU-niveau worden gereguleerd, zijn onderworpen aan robuuste regelgevingsstelsels, met name de richtlijn markten voor financiële instrumenten, de icbe-richtlijn, de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen, de verordening Europese marktinfrastructuur en Solvabiliteit II, die allemaal onlangs zijn gewijzigd. Deze entiteiten opereren binnen het Europees Stelsel voor financieel toezicht, dat ook toezicht houdt op risico's voor de financiële stabiliteit via de Europese toezichthoudende autoriteiten, het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) en nationale bevoegde autoriteiten. Het is daarom vermeldenswaard dat de diensten van de Commissie onlangs een gerichte raadpleging hebben gehouden die, voortbouwend op deze resultaten, gegevens verzamelt over de toereikendheid van het bestaande macroprudentiële beleid om systeemrisico's die voortvloeien uit de activiteiten van de niet-bancaire financiële instellingen aan te pakken. Ik verwacht ook dat deze raadpleging licht zal werpen op gebieden die

grotendeels onaangeroerd bleven door eerdere wetgevingsmaatregelen, waaronder niet-bancaire financiële instellingen die momenteel buiten het regelgevingsgebied van de EU vallen, zodat meer duidelijkheid wordt verschaft over de vraag of verdere maatregelen nodig zijn. De resultaten van de raadpleging zullen ook helpen bij het beoordelen van de opties voor een beter toezicht op liquiditeitsrisico's in geldmarktfondsen.

Ook aan het belangrijke thema financiële banden tussen banken en niet-bancaire financiële instellingen, de zogenaamde “verwevenheid”, moet aandacht worden besteed, en ik ben ingenomen met het feit dat in het verslag van het Europees Parlement van 2023 over de bankenunie de politieke aandacht op deze kwestie is gevestigd. Ik ben van mening dat het belangrijk is deze blootstellingen te monitoren – het ECB-GTM doet dat trouwens al – en het nemen van buitensporige risico's te ontmoedigen, met name in combinatie met ontoereikend risicobeheer. Dankzij de steun van het Parlement heeft de Unie onlangs via het bankenpakket van 2024 (Verordening kapitaalvereisten 3) de vereisten versterkt van het kader voor grote blootstellingen waaraan banken moeten voldoen met betrekking tot hun blootstellingen aan sommige niet-bancaire financiële instellingen. Daartoe schrijft het bankenpakket voor dat de geaggregeerde blootstelling van banken aan de sector niet-bancaire financiële instellingen openbaar moet worden gemaakt, waarbij de nadruk vooral ligt op blootstelling aan niet-bancaire entiteiten buiten het regelgevingskader van de EU en op specifieke gereguleerde entiteiten, zoals geldmarktfondsen of alternatieve beleggingsfondsen met een hoge hefboomwerking. Het voorziet ook in de opdracht aan de Europese Bankautoriteit om de bestaande richtsnoeren inzake niet-bancaire financiële instellingen te herzien en een verslag in te dienen over hun bijdrage aan de kapitaalmarktenuie en over de blootstellingen van banken aan die entiteiten.

Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik verder onderzoeken hoe de veerkracht van niet-bancaire financiële instellingen kan worden gewaarborgd, rekening houdend met de risico's die zij inhouden, maar ook met hun bijdrage aan de spaar- en investeringsunie en daarmee aan het concurrentievermogen van onze economie. Voorts zal ik blijven samenwerken met Europese belanghebbenden en internationale partners, met name via de Raad voor financiële stabiliteit, om de meest recente ontwikkelingen te volgen, opkomende risico's en kwetsbaarheden te beoordelen, de toezeggingen van de G20 en de G7 over hervormingen inzake niet-bancaire financiële instellingen na te komen en, waar mogelijk, te zorgen voor een gecoördineerde en goed doordachte respons op kwetsbaarheden van niet-bancaire financiële instellingen en regelgevingsarbitrage in het huidige geïntegreerde mondiale financiële stelsel te voorkomen.

Duurzame financiering

7. Welke verdere stappen zijn nodig om ervoor te zorgen dat de Unie wereldleider blijft op het gebied van duurzame financiering, kapitaal wordt vrijgemaakt voor investeringen in de digitale en de groene transitie en het kader voor duurzame financiering wordt versterkt? Op welke manier bent u van plan te zorgen voor een internationaal basisscenario voor duurzame financiering om de interoperabiliteit en doeltreffendheid van normen voor duurzame financiering in alle rechtsgebieden te vergroten? Op welke manier wilt u zorgen voor het vereenvoudigen van het kader voor duurzame financiering en het verbeteren van de bruikbaarheid — met inbegrip van vermindering van de administratieve lasten en de verslaggevingsdruk — en het stroomlijnen ervan, terwijl tegelijkertijd de vereiste ambitieuze resultaten worden behaald? Bent u van mening dat de huidige verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) retailbeleggers helpt om duurzaamheidsrisico's te beoordelen en met kennis van zaken beleggingsbeslissingen te nemen, en vindt u dat beleggingsproducten die als duurzaam in de handel worden gebracht, moeten voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria?

Zoals in mijn opdrachtbrief van voorzitter Von der Leyen staat, moeten we duurzame financiering opschalen, met name voor transitie en klimaatbestendigheid, en ervoor zorgen dat de EU een wereldleider op dit gebied blijft.

Het EU-kader voor duurzame financiering is nu grotendeels aanwezig. Gezien de urgentie om op te treden, is de toolkit sinds 2018 op relatief korte termijn ontwikkeld. De eerste tekenen zijn voornamelijk bemoedigend. We zien dat groene investeringen gestaag toenemen. Het is ook duidelijk dat dit nieuwe kader en de bijbehorende rapportagevereisten op korte termijn nieuwe kosten met zich meebrengen en dat investeringen niet altijd gepaard gaan met onmiddellijke opbrengsten. De kosten van het uitblijven van maatregelen ten aanzien van de klimaatuitdaging worden echter steeds duidelijker.

Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik voortbouwen op het bestaande kader en, waar nodig, werken aan het stroomlijnen van de vereisten om onnodige lasten te verlichten, zonder afbreuk te doen aan onze gemeenschappelijke doelstellingen van de Europese Green Deal. Op dit moment begrijp ik dat we geen grote nieuwe vereisen of regelgeving nodig hebben, maar dat we de bestaande vereisten of voorschriften wellicht moeten

aanpassen en verfijnen om ze geschikt te maken voor het beoogde doel. Er moeten ook gerichte evaluaties worden uitgevoerd om de toepassing van het kader te vereenvoudigen en te vergemakkelijken. En het is van cruciaal belang de belanghebbenden te blijven begeleiden bij hun uitvoeringsinspanningen. De toolkit moet nog eenvoudiger en evenrediger worden gemaakt voor kleinere marktdeelnemers, ook wat betreft de indirecte effecten van verplichtingen van grotere spelers, en moet de opschaling vergemakkelijken van transitiefinanciering voor alle entiteiten, ongeacht hun uitgangspunten, rekening houdend met het feit dat significante stappen in de richting van duurzaamheidsdoelstellingen, ook al zijn deze incrementeel, beter zijn dan geen. Als ik word benoemd zal ik ernaar streven de algemene bruikbaarheid van het kader te verbeteren, de administratieve lasten voor bedrijven te verminderen en het kader te stroomlijnen om het beter bruikbaar te maken voor een breder scala van actoren, waaronder kmo's, zonder de kerndoelstellingen te ondermijnen en zonder aanleiding te geven tot greenwashing. Ik zal nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie, de commissaris voor Economie en Productiviteit, Uitvoering en Vereenvoudiging, de commissaris voor Milieu, Waterweerbaarheid en een Concurrerende Circulaire Economie, en de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei om deze prioriteiten verder te verwezenlijken.

We moeten uitvoeringsrichtsnoeren blijven verstrekken, met name met betrekking tot de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage, de taxonomie en de Europese norm voor groene obligaties. We moeten ervoor zorgen dat de vereisten inzake informatieverstrijking en transitieplanning voor ondernemingen coherent zijn doorheen het hele kader. Er moeten ook specifieke oplossingen worden ontwikkeld om beter tegemoet te komen aan de behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen, en mogelijk ook kleine midcaps, met inbegrip van de ontwikkeling van eenvoudige en toegankelijke rapportagestandaarden. We moeten luisteren naar de feedback over de uitdagingen die in de eerste jaren van uitvoering zijn gerapporteerd en moeten de nodige aanpassingen in het hele kader doorvoeren volgens een coherente en holistische aanpak. We hebben al een openbare raadpleging gehouden over de verordening informatieverstrijking over duurzaamheid in de financiële sector en op basis van die feedback zullen we beoordelen wat de juiste aanpak is. We moeten ook de gedelegeerde handelingen van de EU-taxonomie herzien om meer economische activiteiten te bestrijken, bestaande criteria zoals “geen ernstige afbreuk doen” gemakkelijker toe te passen, en ervoor te zorgen dat transitieactiviteiten een geloofwaardig transitietraject blijven volgen in overeenstemming met een klimaatneutrale economie en dat de informatieverstrijking over de taxonomie kosteneffectief is. Tot slot moeten we gegevensstromen en machineleesbaarheid verder vergemakkelijken en daartoe ten volle gebruikmaken van het Europees centraal toegangspunt (ESAP).

Als ik word benoemd zou ik verder werken aan de verordening betreffende informatieverstrijking over duurzaamheid in de financiële dienstensector om greenwashing doeltreffender aan te pakken en eindbeleggers in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de duurzaamheidskenmerken van de financiële producten die zij overwegen te kopen. Daartoe moeten we ten eerste wijzigingen overwegen in de ecologische, sociale en governance- (ESG) informatieverstrijking voor financiële producten, om de vergelijkbaarheid en betrouwbaarheid te verbeteren. Beleggers moeten robuuste, zinvolle en gemakkelijk te begrijpen informatie ontvangen, en mogelijk misleidende claims of complexe processen moeten worden vermeden. De openbaarmakingen in de verordening betreffende informatieverstrijking over duurzaamheid in de financiële dienstensector moeten ook in overeenstemming zijn met de andere openbaarmakingen in het bredere kader voor duurzame financiering. Dit zou zowel retailbeleggers als productontwikkelaars ten goede komen. Ten tweede moeten we de haalbaarheid beoordelen van een duurzaamheidsgerelateerd categorisatiesysteem voor financiële producten. Het huidige misbruik van het kader als pseudo-kwalificatieregeling brengt risico's met zich mee voor greenwashing en beleggersbescherming en biedt geen nauwkeurige indeling van producten. Een eenvoudig categorisatiesysteem op basis van duidelijke doelstellingen en robuuste criteria, zou het voor beleggers begrijpelijker kunnen maken en zou misleidende ESG-claims kunnen voorkomen. Al deze stappen zouden helpen om nieuwe investeerders aan te trekken die geïnteresseerd zijn in kostenefficiënte groene producten en om langetermijnspaargelden te mobiliseren voor groene investeringen, als onderdeel van een diepere, meer geïntegreerde spaar- en investeringsunie.

Maar we mogen niet vergeten dat klimaatverandering en aantasting van het milieu een mondiale uitdaging vormen. Als ik word benoemd tot commissaris zou ik de werkzaamheden in internationale fora en met partnerjurisdicties voortzetten om de interoperabiliteit tussen onze kaders te vergemakkelijken. Meer interoperabiliteit – met name op het gebied van taxonomieën en informatieverstrijking over duurzaamheid – zal bijdragen tot de ontwikkeling van grensoverschrijdende kapitaalmarkten met een gelijk speelveld voor EU-ondernemingen. De EU-taxonomie heeft soortgelijke kaders geïnspireerd in onder meer Zuid-Afrika, Colombia, Singapore en Mexico. Op het gebied van transitiefinanciering moeten we de nodige beginselen en instrumenten blijven ontwikkelen om financiële activiteiten af te stemmen op de klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen, in overeenstemming met de beginselen en regels van de EU. Zo kunnen we het gelijke speelveld en het concurrentievermogen van EU-exploitanten helpen

behouden en tegelijkertijd de mondiale klimaat- en milieuambitie verhogen. Op het gebied van informatieverschaffing moeten we het goede voorbeeld blijven geven. De EU-aanpak van rapportage, met inbegrip van dubbele materialiteit, inspireerde rechtsgebieden zoals Zwitserland en China. Verschillende landen (bv. Japan en het Verenigd Koninkrijk) integreren ook ESG-factoren in beleggingsbeslissingen. Tot slot moet de Commissie blijven voortbouwen op het zeer hoge niveau van interoperabiliteit dat reeds is bereikt tussen EU- en mondiale verslagleggingsnormen om de potentiële lasten voor EU-bedrijven te verminderen.

Vraag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming

8. In de aan u gerichte opdrachtbrief heeft de voorzitter van de Europese Commissie u gevraagd ervoor te zorgen dat de EU-regels consumenten en retailbeleggers een passend niveau van bescherming bieden, zodat zij met kennis van zaken beslissingen kunnen nemen en hun deelname aan kapitaalmarkten onder billijkere voorwaarden kunnen vergroten, met name gezien van de uitrol van AI in de financiële sector. Welke concrete maatregelen, met inbegrip van wetgevingsmaatregelen, gaat u nemen om de bovengenoemde doelstellingen te verwezenlijken? Er is u verzocht om ter ondersteuning hiervan te werken aan een strategie voor financiële geletterdheid. Wat is uw plan voor de ontwikkeling van deze strategie en welke maatregelen wilt u in dit verband nemen?

Retailbeleggers moeten met kennis van zaken beleggingsbeslissingen kunnen nemen, adequaat worden beschermd en een eerlijke deal krijgen wanneer zij beleggen. Dit zijn volgens mij essentiële voorwaarden om de participatie van retailklanten op de kapitaalmarkten te vergroten. Alleen als retailbeleggers het gevoel hebben erop te kunnen vertrouwen dat de markten een fatsoenlijk rendement opleveren en aan hun beleggingsvoorkeuren voldoen, zullen zij zich gestimuleerd voelen om meer te investeren. Een grotere deelname van retailklanten zal ook de economie van de EU helpen. Middelen kunnen worden ingezet voor investeringen waarmee we onze economische doelstellingen kunnen verwezenlijken, zoals de financiering van innovatie, start-ups en de digitale, sociale en groene transitie.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, zal het van cruciaal belang zijn prioriteit te geven aan snelle overeenstemming over en uitvoering van de strategie voor retailbeleggingen van de Commissie, in overeenstemming met de bovengenoemde doelen. Ongeacht het eindresultaat is het echter duidelijk dat de maatregelen in de strategie voor retailbeleggingen waarschijnlijk niet volstaan om een fundamentele verschuiving in de houding van retailbeleggers ten aanzien van beleggingen tot stand te brengen. We moeten meer doen.

Vooruitblikkend en voortbouwend op de raadplegingen en de ervaring die ik heb opgedaan als medevoorzitter van de deskundigengroep op hoog niveau inzake het onderdeel participatie van retailklanten van de KMU, ben ik voornemens om, als ik word benoemd als commissaris, na te gaan hoe een echte eengemaakte markt voor eenvoudige, goedkope beleggings- en spaarproducten kan worden ontwikkeld, teneinde te zorgen voor meer keuze, lagere prijzen en een betere toegang tot dergelijke producten. Als ik word benoemd zal ik zorgvuldig beoordelen of er een efficiënte en functionele eengemaakte markt voor dergelijke producten is en hoe en in welke mate verschillende manieren om te beleggen nieuwe beleggers zouden kunnen aantrekken, onder meer door het gebruik van gemakkelijk toegankelijke digitale instrumenten, en of de juiste omstandigheden aanwezig zijn zodat EU-ondernemingen aan schaalvergroting kunnen doen en kostenefficiënte en transparante grensoverschrijdende producten met een goed rendement kunnen aanbieden, wat er ook voor zal zorgen dat retailbeleggers naar behoren worden geïnformeerd. Sommige lidstaten hebben met succes beleggings- en spaarrekeningen opgezet die fiscale prikkels bieden en retailbeleggingen aanmoedigen. Ik zou graag bekijken hoe deze regelingen hebben gefunctioneerd en wat voor hun succes heeft gezorgd. Alle inspanningen in deze zin vereisen een gezamenlijke inspanning op zowel EU- als nationaal niveau. Als ik word bevestigd zal ik nauw samenwerken met andere leden van het college, met name de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat, en met alle belanghebbenden om deze doelstellingen na te streven.

Artificiële intelligentie (AI) kan consumenten en retailbeleggers helpen beter geïnformeerde beslissingen te nemen door gegevens snel te verwerken en gepersonaliseerde inzichten op een toegankelijker manier te verstrekken met producten en diensten die beter zijn afgestemd op de individuele behoeften van consumenten. Dit kan de toegang tot kapitaalmarkten verbeteren. Uiteraard houden kansen ook risico's in; de tijdige uitvoering van de AI-verordening zal dan ook belangrijk zijn om het vertrouwen te waarborgen. Als ik word benoemd zal ik nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie om ervoor te zorgen dat de toepassing van de AI-verordening soepel en doeltreffend wordt geïntegreerd in het bestaande financiële toezicht.

Als ik word benoemd tot commissaris zal ik ook doorgaan met de belangrijke werkzaamheden op het gebied van financiële geletterdheid die de afgelopen mandaatsperiode zijn verricht. Ik zal, zoals gevraagd in de opdrachtbrief,

een specifieke strategie voorstellen. Financiële geletterdheid is een belangrijke levensvaardigheid, die in een vroeg stadium van het leven moet worden ontwikkeld, aangezien mensen met die vaardigheid sterker staan om met kennis van zaken beslissingen te nemen over hun financiën en plannen voor de toekomst kan maken. Gezien de opkomst van onlinefraude moeten consumenten van financiële diensten zich steeds bewuster zijn van en beter voorbereid zijn op cyberoplichting. Helaas zijn de financiële en digitale geletterdheid in de EU nog steeds te laag: uit de resultaten van een Eurobarometer-enquête in juli 2023 blijkt dat slechts 18 % van de EU-burgers een hoog niveau van financiële geletterdheid vertoont. De niveaus van financiële geletterdheid verschillen ook aanzienlijk tussen de lidstaten en tussen de verschillende groepen binnen de lidstaten, en hebben met name gevolgen voor vrouwen, jongeren en ouderen met een lager niveau van geletterdheid. Een lage financiële geletterdheid heeft gevolgen voor het persoonlijke en financiële welzijn, de huishoudens en de samenleving in het algemeen.

Ik zal de resterende knelpunten die de volledige doeltreffendheid van het tot dusver verrichte goede werk in de weg staan, moeten beoordelen en in kaart moeten brengen, overleg moeten plegen en moeten nadenken over de te volgen koers. In elke strategie zal ongetwijfeld worden gekeken naar manieren om de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te ondersteunen en uit te breiden en om verdere richtsnoeren te bieden voor de uitvoering van de bestaande kaders voor financiële competenties. Ik ben mij terdege bewust van de bevoegdheid van de Commissie op dit gebied en zal in overleg met belanghebbenden uit verschillende sectoren en in samenwerking met andere leden van het college zorgvuldig beleidsalternatieven overwegen om te zorgen voor passende maatregelen. Ik reken op de steun van het Europees Parlement in dit verband, aangezien financiële geletterdheid duidelijk een gebied is waarop we allemaal op consistente en doeltreffende wijze moeten samenwerken.

Tot slot wil ik benadrukken dat inspanningen ter verbetering van de financiële geletterdheid weliswaar een belangrijke aanvulling vormen op de regels inzake consumentenbescherming, maar uiteraard nooit in de plaats kunnen komen van een solide wetgevingskader voor consumentenbescherming.

Vraag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

9. Uw opdracht bestaat erin de werkzaamheden inzake het digitale geldwezen en de uitvoering van het nieuwe antiwitwaspakket voort te zetten.

Welke stappen overweegt u om de uitrol van AI-systemen in de financiële sector te beoordelen, met inbegrip van de naleving van de specifieke voorschriften voor AI-systemen met een hoog risico waarin de AI-verordening voorziet (zoals risicobeheersystemen of effectbeoordelingen op het gebied van de grondrechten)? Welke prioritaire stappen bent u van plan te zetten om het nieuwe gemeenschappelijk EU-rulebook doeltreffend toe te passen, met name met betrekking tot de financiële sector, maar ook met betrekking tot de niet-financiële sector en de nieuwe bevoegdheden en instrumenten die aan de financiële-inlichtingeneenheden worden toegekend om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen, op te sporen en te bestrijden?

In mijn opdrachtbrief heeft voorzitter Von der Leyen mij verzocht de werkzaamheden op het gebied van het digitale geldwezen voort te zetten en met name de uitrol van artificiële intelligentie (AI) in de financiële sector te beoordelen. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik samenwerken met andere leden van het college en met de steun van DG FISMA, de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's) en het onlangs opgerichte AI-bureau van de Europese Commissie om onze gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken. Ik zal uiteraard ook nauw samenwerken met het Europees Parlement en de Raad. Als ik word benoemd, zal ik voortbouwen op de reeds verrichte werkzaamheden, met name op recente raadplegingen en gerichte contacten om inzichten van belanghebbenden te verzamelen over de huidige marktontwikkelingen en over potentiële risico's en hinderpalen die de toepassing van AI in de financiële sector belemmeren. Ik zal ook nauw samenwerken met de toezichthoudende gemeenschap en het AI-bureau om ervoor te zorgen dat de specifieke voorschriften voor AI-systemen met een hoog risico in de AI-verordening worden nageleefd. Als ik word benoemd als commissaris zal ik tot slot, omdat AI zowel kansen als risico's op mondiaal niveau met zich meebrengt, samenwerken met onze internationale tegenhangers zoals de Raad voor financiële stabiliteit, de Financiële-actiegroep, het Bazels Comité voor banktoezicht en de Bank voor Internationale Betalingen om wereldwijd gecoördineerde oplossingen te ontwikkelen, met inachtneming van de Europese waarden.

Ik vind het van het grootste belang om samen te werken met alle belanghebbenden – consumenten, gebruikers, aanbieders, ontwikkelaars of toezichthouders, en niet in de laatste plaats het Europees Parlement en de Raad – om te zorgen voor een snelle uitvoering van de nieuwe regels in het kader van de AI-verordening. In de AI-verordening worden de beoordeling van consumentenkredieten en risicobeoordelingen en prijsstelling in gezondheids- en levensverzekeringen aangemerkt als toepassingen met een hoog risico, en we moeten bijzondere aandacht besteden aan het feit dat het gebruik van AI in deze sectoren voldoet aan de normen van de AI-verordening. Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en

Democratie om de uitrol van AI in de financiële sector te beoordelen. Als er vragen rijzen over de wijze waarop de EU-wetgeving inzake de financiële sector van toepassing is op AI, zal ik ook nauw samenwerken met de toezichthoudende gemeenschap om na te gaan hoe deze kwesties het best kunnen worden aangepakt.

Als ik word bevestigd zou ik een proactieve aanpak willen volgen met betrekking tot het veranderende landschap van AI in de financiële sector, in het besef dat een genuanceerde beleidsaanpak nodig is die innovatie in evenwicht brengt en de kansen en voordelen ervan verbindt met een degelijk risicobeheer, zowel vanuit het oogpunt van financiële stabiliteit als vanuit het oogpunt van de grondrechten. Door samen te werken met de medewetgevers en belanghebbenden en de dialoog te bevorderen wil ik een ondersteunend ecosysteem tot stand brengen dat zowel de financiële sector als de financiële toezichtsgemeenschap in staat stelt het potentieel van AI te benutten en tegelijkertijd de risico's ervan te beperken.

Wat de bestrijding van het witwassen van geld betreft, kan het hervormingspakket dat in het kader van het vorige mandaat is overeengekomen, echte veranderingen teweegbrengen in de strijd tegen financiële criminaliteit. Maar wetten zijn slechts even goed als de uitvoering ervan in de praktijk. Ik ben het volledig eens met de doelstelling van de politieke richtsnoeren voor deze Commissie om zich te richten op een betere uitvoering en handhaving van de regels van de Unie. Ik ben van mening dat dit onze belangrijkste aandachtspunten op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld moeten zijn om van deze hervorming een realiteit en een succes te maken. Als ik word benoemd zal ik nauw samenwerken met de kandidaat-commissaris voor Binnenlandse Zaken en Migratie om te zorgen voor een consistente aanpak van onze gemeenschappelijke doelstellingen inzake de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Ik zal ook zorgen voor nauwe samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten met het oog op de correcte omzetting van de nieuwe antiwitwasrichtlijn, en voor een open dialoog met de sectoren om een soepele geleidelijke invoering van de vereisten van de nieuwe antiwitwasverordeningen mogelijk te maken.

We hebben tot medio 2027 de tijd om het pad te effenen voor de toepassing van het nieuwe kader. We hebben dus geen tijd te verliezen; de hervorming was erg omvangrijk en er zijn belangrijke nieuwigheden die op coherente wijze moeten worden ingevoerd. Als we resultaten willen boeken, moeten we nu aan het werk.

Er wordt al gewerkt aan uitvoerings- en gedelegeerde maatregelen. Daarin zal in detail worden uiteengezet hoe entiteiten in de financiële en niet-financiële sector aan belangrijke vereisten zullen moeten voldoen. Er wordt ook prioriteit gegeven aan de werkzaamheden met betrekking tot de gemeenschappelijke instrumenten en methoden voor het toezicht op deze sectoren. Als ik word benoemd tot commissaris zal ik ervoor zorgen dat mijn diensten op dit momentum blijven voortbouwen, door middel van nauwe samenwerking met de Europese Bankautoriteit en de nationale autoriteiten. Over alle technische maatregelen zullen openbare raadplegingen worden gehouden, zodat de sector inzichten en suggesties kan geven. Dit zal ervoor zorgen dat de regelgevingsvereisten adequaat, evenredig en geschikt voor het beoogde doel zijn. Even belangrijk voor mij is de juiste opzet van de antiwitwasautoriteit.

Met betrekking tot financiële-inlichtingeneenheden (FIE's) is reeds begonnen met het harmoniseren van de wijze waarop financiële-inlichtingeneenheden informatie ontvangen, verwerken en uitwisselen. Voorts werkt de Commissie momenteel, in nauwe samenwerking met de financiële-inlichtingeneenheden, aan een nieuwe versie van "FIU.net", het beveiligde platform voor informatie-uitwisseling. Er is ook een begin gemaakt met de koppeling van de nationale registers van bankrekeningen. Al deze werkstromen zullen het vermogen van de financiële-inlichtingeneenheden om snel informatie uit te wisselen en te analyseren en zaken te melden aan rechtshandhavinginstanties, aanzienlijk verbeteren.

In de toekomst zal ik, als ik word benoemd tot commissaris, niet aarzelen doortastend op te treden. Europa kan het zich niet veroorloven fouten uit het verleden te herhalen waarbij laattijdige of onjuiste maatregelen die op nationaal niveau zijn vastgesteld of uitgevoerd, ons collectieve vermogen om financiële criminaliteit te bestrijden in gevaar hebben gebracht. Daarom ben ik voornemens gebruik te maken van alle instrumenten voor uitvoering en handhaving waarover ik beschik, met inbegrip van preventie- en inbreukprocedures, om ervoor te zorgen dat het kader en onze autoriteiten onze gezamenlijk overeengekomen doelstellingen verwezenlijken.